

Сарајево, 19.03.2018. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА
12.03.2018.- 16.03.2018.**

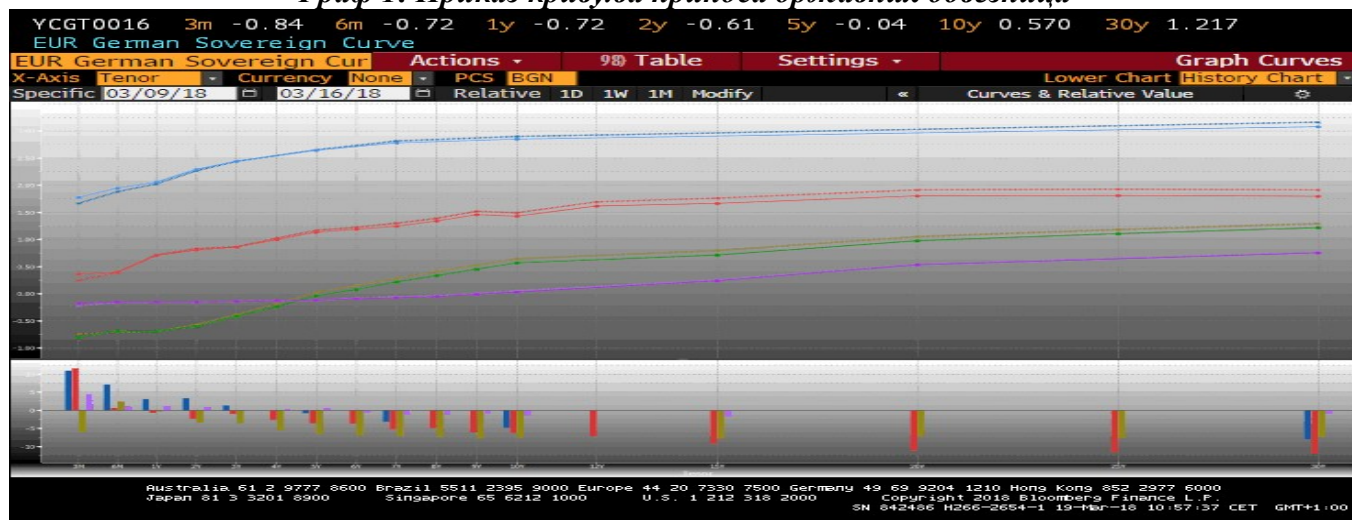
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евروزона			САД			Велика Британија			Јапан		
	9.3.18	-	16.3.18	9.3.18	-	16.3.18	9.3.18	-	16.3.18	9.3.18	-	16.3.18
2 године	-0,56	-	-0,59	2,26	-	2,29	0,83	-	0,81	-0,15	-	-0,14
5 година	0,03	-	-0,04	2,65	-	2,64	1,17	-	1,13	-0,12	-	-0,11
10 година	0,65	-	0,57	2,89	-	2,84	1,49	-	1,43	0,05	-	0,04

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubilllove

Доспијеће	Приноси		
	9.3.18	-	16.3.18
3 мјесеца	-0,702	-	-0,770
6 мјесеци	-0,710	-	-0,686
1 година	-0,664	-	-0,648

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 16.03.2018. године (пуне линије) и 09.03.2018. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Неизвјесност у вези с ефектима одлуке САД да уведу тарифе на увоз метала и шпекулације о могућим контра мјерама ЕУ, заједно с упозорењима већег броја званичника ЕЦБ о потреби задржавања актуелне монетарне политике, односно потребе стрпљења достизања инфлаторног циља, фактори су који су утицали на пад приноса сигурнијих обвезница еврозоне током протекле седмице. Принос десетогодишњих њемачких обвезница је достигао најнижи ниво од 23. јануара ове године. Осим адекватности монетарне политике, све већи број чланова УВ ЕЦБ сада већу пажњу посвећује кретању евра, те је у посматраном периоду неколико званичника упозорило на негативне потенцијалне ефекте курса, укључујући и инфлацију, на које би нагла апрецијација евра могла да има. Неповјерење званичника ЕЦБ о ризицима који и даље утичу на то да инфлација биљежи ниске нивое, оправдано је крајем протекле седмице, након објаве финалних података који су показали да је пад стопе инфлације у еврозони у фебруару био већи од очекиваног. Наведено је утицало на то да резултати најновијих анкета покажу да су инвеститори помјерили очекивања за повећање каматних стопа ЕЦБ за март 2019. године. С друге стране, агенција за додјелу кредитног

рејтинга Fitch је објавила да док ЕЦБ и даље шаље неујерљиве сигнале, очигледно је да поставља снажну основу за потпуно повлачење програма квантитативних олакшица у 2018. години.

Крајем протекле седмице агенција за додјелу кредитног рејтинга Fitch потврдила је рејтинг Италије (БББ) са стабилним изгледима, при чему је саопштено да резултати посљедњих избора отежавају формирање стабилне владе, повећавају могућност више стимулативне фискалне политике, као и даљег смањења изгледа провођења структуралних економских реформи. Агенција Moody's је, такође, потврдила рејтинг Италије (Баа2), али и негативне изгледе рејтинга. Негативни изгледи рејтинга рефлектују ризик да се досадашња и будућа владина политика неће на одржив начин посветити „рањивости“ државног биланса. Агенција S&P је потврдила БББ- кредитни рејтинг Португала са стабилним изгледима.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа инфлације – ЕЗ ФЕБ	1,2%	1,1%	1,3%
2.	Стопа инфлације – Њемачка ФЕБ	1,2%	1,2%	1,4%
3.	Стопа инфлације – Француска ФЕБ	1,3%	1,3%	1,5%
4.	Стопа инфлације – Аустрија ФЕБ	-	1,8%	1,8%
5.	Стопа инфлације – Финска ФЕБ	-	0,6%	0,8%
6.	Стопа инфлације – Шпанија ФЕБ	1,2%	1,2%	0,7%
7.	Стопа инфлације – Италија ФЕБ	0,7%	0,5%	1,2%
8.	Индустријска производња – ЕЗ (Г/Г) ЈАН	4,4%	2,7%	5,3%
9.	Запосленост – ЕЗ (квартално) IV квартал	-	0,3%	0,4%
10.	Трошкови рада – ЕЗ (Г/Г) IV квартал	-	1,5%	1,6%
11.	Пром. броја запослених - Француска (квартално) IV квартал	0,2%	0,3%	0,2%
12.	Стопа незапослености – Италија (квартално) IV квартал	11,0%	11,0%	11,2%
13.	Стопа незапослености – Грчка (квартално) IV квартал	-	21,2%	20,2%
14.	Стопа незапослености – Холандија ФЕБ	-	4,1%	4,2%
15.	Јавни дуг – Италија (у милијардама EUR) ЈАН	-	2.279,9	2.256,1

САД

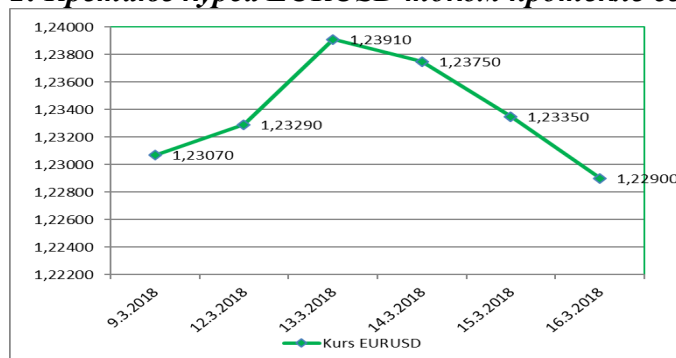
Током протекле седмице забиљежено је смањење нагиба америчке криве приноса услед повећања приноса двогодишњих америчких обвезница за 3 базна поена и смањења приноса петогодишњих и десетогодишњих обвезница за 1, односно 5 базних поена, респективно. Овакво кретање приноса америчких обвезница је прије свега резултат очекивања да ће FOMC током ове седмице повећати референтну каматну стопу за 25 базних поена, те сигнализирати четири умјесто раније најављена три повећања референтне каматне стопе током ове године. Из агенције за додјелу кредитног рејтинга Fitch је током протекле седмице саопштено да до краја наредне године очекују не мање од 7 повећања Федове референтне каматне стопе. Протеклу седмицу су обиљежили различити политички догађаји у САД, међу којима је највише пажње привукла смјена државног секретара Rexa Tillersona, а на његово мјесто је именован Michael Pompeo, досадашњи директор CIA. Именовање Pompeo би, према мишљењу аналитичара, могло да утиче на односе САД и Ирана, што је веома осјетљиво геополитичко питање, нарочито за тржиште нафте. Поред тога, Trump је током протекле седмице именовao Larrya Kudlowa на мјесто директора Националног економског савјета. Kudlow је након именовања изјавио да је јакој земљи потребна јака валута и да он то зна, као и да нема разлога да вјерује да би се предсједник Trump томе противио, што је поред објављивања позитивних економских индикатора, утицало на апрецијацију USD забиљежену током протекле седмице. Међутим, амерички акцијски индекси су у овом периоду забиљежили смањење, те је индекс Dow Jones смањен за 1,54%, индекс S&P 500 за 1,24%, а Насдак за 1,04% у односу на претходну седмицу. Један од основних разлога за овакво кретање америчких акцијских индекса је увођење и најави нових протекционистичких мјера америчке администрације. Предсједник Trump је током протекле седмице спријечио да компанија Broadcom из Сингапура преузме америчку компанију за производњу чипова Qualcomm. Као разлог за овакву одлуку наводи се заштита националне сигурности, а ова вијест је утицала на пад вриједности америчких акцијских индекса.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс повјерења прерађ. сектора Фед из Њујорка	МАР	15,0	22,5	13,1
2.	Индекс повјерења прерађ. сектора Фед из Филаделфије	МАР	21,8	25,8	22,2
3.	Индекс индустријске производње (М/М)	ФЕБ	0,4%	1,1%	-0,3%
4.	Искоришћеност капацитета	ФЕБ	0,5%	1,2%	-0,2%
5.	Индекс производње прерађивачког сектора	ФЕБ	77,7%	78,1%	77,4%
6.	Индекс потрошачких цијена (Г/Г)	ФЕБ	2,2%	2,2%	2,1%
7.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г)	ФЕБ	2,8%	2,8%	2,7%
8.	Индекс цијена увезених роба и услуга (Г/Г)	ФЕБ	3,5%	3,5%	3,4%
9.	Индекс цијена извезених роба и услуга (Г/Г)	ФЕБ	-	3,3%	3,4%
10.	Мјесечно стање буџета (милијарде USD)	ФЕБ	-216,0	-215,2	49,2
11.	Индекс малопродаје (М/М)	ФЕБ	0,3%	-0,1%	-01%
12.	Индекс започетих кућа (М/М)	ФЕБ	-2,7%	-7,0%	10,1%
13.	Индекс грађевинских дозвола (М/М)	ФЕБ	-4,1%	-5,7%	5,9%
14.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	10. МАР	228.000	226.000	230.000

USD је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD смањен с нивоа од 1,2307 на ниво од 1,2290, што је на седмичном нивоу смањење од 0,14%.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Током протекле седмице Велика Британија је објавила званичне економске прогнозе за 2018. годину. Министар финансија Hammond је приликом изношења ових прогноза изјавио да су изгледи за наредне године остали непромијењени или благо лошији. Званични подаци указују на то да би БДП током 2018. године могао биљежити раст за 1,5%, што је благо изнад очекивања од 1,4%, колико је било очекивано у новембру. До 2021. године очекује се да би раст могао износити 1,4%, док се раније очекивао раст од 1,5%. Hammond је приликом обраћања Парламенту изјавио да је његов циљ да докаже да они који објављују прогнозе нису у праву. Такође, истакао је да је дужан да смањује нивое јавног дуга Велике Британије, али да се покушава фокусирати на позитивне ствари, при томе наглашавајући да се према прогнозама Канцеларије за буџетску одговорност очекује повратак раста снаге потрошње домаћинстава у раном дијелу 2019. године. Велика Британија планира да смањи емисију обвезница на најнижи ниво у посљедњих десет година с обзиром на то да јавне финансије јачају. Канцеларија за управљање јавним дугом Велике Британије је објавила да планира емисију обвезница у вриједности 102,9 милијарди GBP у наредној фискалној години која почиње у априлу. Ово је најнижи обим емисије на годишњем нивоу од марта 2008. године, али је већи од очекивања која износе 98,2 милијарде GBP, како су показивала истраживања на Bloombergu.

Из рејтинг агенције Fitch је објављено да се глобална економија тренутно налази у условима који подстичу економски раст, те да централне банке постају мање опрезне о питању инфлаторног раста. За Велику Британију Fitch је истакао да очекује раст референтне каматне стопе за 25 базних поена у 2018. години.

Већина економиста очекује да на предстојећој сједници MPC BoE неће доћи до промјена у висини референтне каматне стопе. Ипак, овај састанак је под нарочитом пажњом инвеститора који очекују поруке с овог састанка које би указале на раст каматне стопе у мају, што већина аналитичара очекује.

У протеклој седмици није било објављених економских показатеља за регион Велике Британије. Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад с нивоа од 0,88858 на ниво од 0,88165, док је курс GBPUSD повећан с нивоа од 1,3850 на ниво од 1,3942.

ЈАПАН

Гувернер BoJ Kuroda се током протекле седмице обратио Парламенту, говорећи о инфлацији и монетарној политици. Том приликом он је истакао да је исувише рано расправљати о специфичностима јер је инфлација и даље значајно удаљена од постављеног циља. Kuroda је додао да BoJ може да учи од других централних банака попут Феда, који је постепено смањивао стимулансе док није у потпуности напустио такву политику. Истакао је да је комбинацијом различитих мјера могуће смањити биланс BoJ на одговарајући ниво уз одржавање стабилности на тржишту. Ове опаске су дошле непосредно након што је објављен записник с посљедње сједнице MPC BoJ, који је показао да су чланови овог тијела позвали на већи надзор и контролу повлачења масивних монетарних олакшица, те су сигнализирани могућност будућег раста каматних стопа. Већина чланова MPC BoJ се, у сваком случају, слаже да треба наставити с провођењем програма масивних квантитативних олакшица.

Министар финансија Јапана Aso је признао да је измијењено 14 докумената који се односе на продају државног земљишта фондации за образовање Moritomo Gakuen, гдје је супруга премијера Јапана г. Abeа постала почасна директорица. Директор Националне пореске службе Nobuhisa Sagawa чије је учешће у овом процесу потврђено, поднио је оставку у петак. Aso је додао да су документи фалсификовани, како би одговарали свједочењу Sagawe, те да неће поднијети оставку. Он се извинио због фалсификованих докумената и истакао да ће сарађивати у истрази. Тржишни аналитичари сматрају да ово неће утицати на монетарну политику BoJ или на економију Јапана, али би могло имати утицај на рејтинг премијера Abeа и уједно би могло угрозити његов трећи мандат на позицији предсједника LDP партије, о чијем ће се избору одлучивати у септембру. Истраживање новинске агенције Jiji је показало да је подршка Abeу смањена за 9,4% на 39,3%.

Влада Јапана је економске процјене оставила непромијењеним, сугеришући да ће скорији раст вјероватно бити настављен како потрошачи буду више трошили, како извоз буде јачао и како компаније буду повећавале инвестиције. Што се тиче инфлације, Влада није мијењала своје процјене, те је истакнуто да се очекује постепени раст.

Парламент Јапана је одобрио номинацију садашњег гувернера BoJ Kurode на још један мандат, као и вицегувернера Wakatabe и Amamiya.

Табела 5: Кретање економских индикатора за Јапан

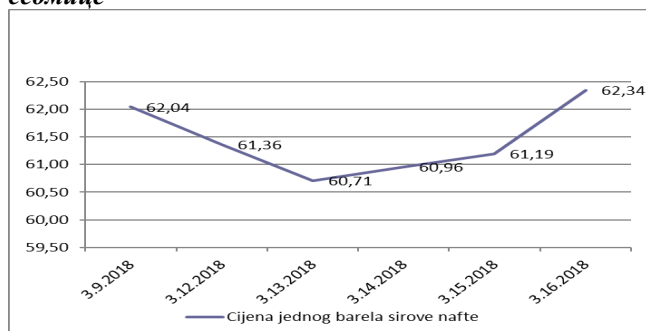
Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Произвођачке цијене (Г/Г) ФЕБ	2,5%	2,5%	2,7%
2.	Услужни сектор (М/М) ЈАН	-0,3%	-0,6%	0,0%
3.	Темељне машинске поруџбине (Г/Г) ЈАН	-0,7%	2,9%	-5,0%
4.	Индустријска производња (Г/Г) F ЈАН	-	2,5%	2,7%
5.	Искоришћеност капацитета (М/М) ЈАН	-	-7,3%	2,8%

JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио пад с 131,46 на ниво од 130,28. JPY је апрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио пад с нивоа од 106,82 на ниво од 106,01.

НАФТА И ЗЛАТО

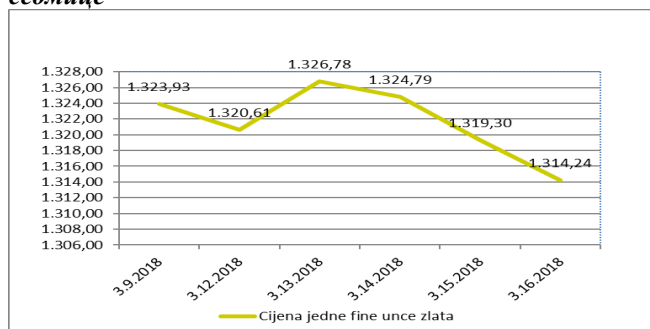
На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела сирове нафте је износила 62,04 USD (50,41 EUR). Забринутост инвеститора да ће раст производње нафте у САД умањити напоре земаља учесница у споразуму о смањеном обиму производње нафте је почетком протекле седмице утицала на смањење цијене овог енергента. У сриједу је забиљежен благи раст цијене нафте, а истог дана је објављен извјештај ОПЕКС-а у којем је наведено да се очекује раст обима производње нафте у земљама које нису учеснице споразума о смањеном обиму производње. Из међународне агенције за енергетику је током протекле седмице саопштено да се очекује раст тражње за нафтом на глобалном нивоу. Међутим, раст цијене овог енергента би могао да буде ограничен чињеницом да се очекује бржи темпо раста понуде. Земље које нису учеснице споразума о смањеном обиму производње нафте би могле повећати просјечну дневну понуду током ове године за 1,8 милиона барела, док се истовремено очекује да ће просјечна дневна потражња бити повећана за 1,5 милиона барела. Нагли раст цијене нафте забиљежен у петак, последица је забринутости инвеститора да би могло доћи до укидања споразума САД и Ирана о иранском нуклеарном програму. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 62,34 USD (50,72 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.323,93 USD (1.075,75 EUR). Почетком протекле седмице цијена злата је забиљежила смањење, које је резултат очекивања да ће FOMC на састанку који се одржава током ове седмице повећати референтну каматну стопу и сигнализирати четири повећања референтне каматне стопе током ове године. Међутим, већ током наредног дана цијена злата је забиљежила раст под утицајем забринутости инвеститора због мјера трговинског протекционизма које су уведене и најављене од стране администрације САД. Учесници на тржишту злата су током протекле седмице били веома опрезни због политичких догађаја у САД, односно смјене појединих високих званичника Трупове администрације и именовања нових, те нису значајно мијењали своје позиције, односно цијена злата се кретала у релативно уском распону. Нови директор Националног економског савјета САД Kudlow је након именовања изјавио да сматра да САД одговара јак USD, што је крајем протекле седмице утицало на апрецијацију USD и смањење тражње за златом. Цијена једне fine унце злата је веома осјетљива на кретање вриједности америчких државних обвезница и националне валуте САД. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.314,24 USD (1.096,36 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.